

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационния труд на
Анна Вячеславовна Живодинова

на тема:

„Подготовка на бъдещите специалисти по физическа култура и спорт във връзка с потребностите на пазара на труда“

За придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по докторска програма
„Физическото възпитание в образователната система“, Професионално направление 1.3.
Педагогика на обучението по, Област на висше образование 1. Педагогически науки

От доц. Даниела Томова, доктор

Член на научно жури, съгласно Заповед № 1194 на Ректора на НСА „Васил Левски“,
във връзка с чл. 4, ал. 2 от Закона за развитие на академичния състав на Република
България (ЗРСАРБ), във връзка с чл.31, ал.1 от ППЗРАСРБ, във връзка с чл.60, ал.1, ал. 2 и
ал. 3 от Наредбата за придобиване на ОНС „доктор“ в НСА „Васил Левски“ и съобразно
решение от Факултетния съвет на факултет „Педагогика“ по Протокол №11 от 21.11.2023 г

Биографични данни за докторанта

Анна Живодинова е преподавател в Казахската академия по спорт и туризъм от
2017 г. Тя получава бакалавърска и магистърска степени по “Физическа култура и спорт”
в Казахския национален университет. Зачислена е като докторант в НСА „Васил Левски“ с
научен ръководител доц. д-р Владимир Чернев и проф. д б н Л.Р. Кудашова от Казахстан.

Актуалност на изследвания проблем

Разработеният дисертационен труд изследва функционалните възможности,
тенденциите и факторите, свързани с подготовката на специалистите в областта на
физическата култура и спорта в Република Казахстан като предпоставка за успешна
реализация на бъдещите специалисти. Подготовката на висококвалифицирани спортно-
педагогически кадри в съответствие с непрекъснатите, нарастващи и променящи и
изисквания на пазара на труда, както конкурентноспособността им е предизвикателство за
Висшите училища.

Съвременните условия и новите направления в социално-икономическите и социално-културни условия на средата изискват необходимостта от допълнение съдържанието на образователните програми. Апробирането и прилагането на иновации във висшето образование, свързани с подготовката и реализацията на бъдещите специалисти по физическа култура и спорт е предпоставка за професионално им израстване в повече сфери извън тясната специалност, интегриране в области като икономика, научно-изследователска дейност, мениджмънт, спортен маркетинг и организация на спортни събития, което ги прави конкурентноспособни на пазара на труда. В тази връзка темата е актуална и резултатите от нея са приложими в практиката.

Представяне на дисертационния труд и автореферата

Дисертационният отговор в съдържателно, структурно, теоретично и експериментално отношение на изискванията за такъв тип разработка. Тя е в обем от 167 страници, структурирана в увод, три основни глави, изводи и препоръки. Литературната справка обхваща 156 източници, свързани с разработваната тема. От тях 139 са на кирилица, 7 на латиница и 10 интернет източници. Експерименталните данни са онагледени с 18 таблици и 49 фигури и 7 страници приложения. Дисертационния труд е представен на руски език.

В първа глава "Теоретико-методологични основи на подготовката на бъдещите специалисти по физическа култура и спорт във връзка с потребностите на пазара на труда" в пет подглави докторантката прави анализ на състоянието на спортно-педагогическите кадри в Република Казахстан. Тя разглежда проблемите на подготовката на бъдещите специалисти, като научно-обосновано и аргументирано посочва необходимостта от използването на различни подходи при изготвянето на програми за обучение. Обърнато е особено внимание на иновационните подходи и методи, приложими в обучението на бъдещите специалисти по физическа култура и спорт съобразно потребностите на труда и професионалните направления в условията на висшето образование. Специално място заема представянето на системния подход като предпоставка за формиране на компетенции и интегративност в обучението. Прилагането на модели и иновации в образователния проц ще повиши конкурентните способности и професионалните компетенции на бъдещите спортно-педагогически кадри. Теоретичната част завършва с формулирана работна хипотеза.

Във втората глава е представана методологията и организацията на изследването. Очертани са целта и задачите, обекта и предмета на проучването. Реализираният експеримент отговаря на целта и задачите в изследването. Контингентът на изследване включва 55 студенти магистри, първи курс от Казахската академия за спорт и туризъм, Алмати, Република Казахстан. Обучението се реализира от катедра "Теоретични основи на физическата култура и спорта". Студентите от експерименталната група се обучават чрез прилагането на иновационен подход, а студентите от контролната група по традиционната методика. Прави впечатление компетентността на докторанта при използването на изследователските методи, които са целесъобразно подбрани.

В трета глава получените резултати и техният анализ потвърждават подходящия избор на инструментариум за постигане на целта и задачите. Те са представени в четири подглави. Резултатите доказват повишаването на показателите на основните компоненти (мотивационен, съдържателен и рефлексивен) на модела за подготовка на обучаваните.. Наблюдава се повишаване и при трите компонента. Студентите магистри от експерименталната група имат високо ниво на мотивационния компонент, който кореспондира с фактора, определящ психологическата структура на личността; съдържателният компонент е свързан с възможностите за реализация на научно-изследователската дейност в контекста на професионалните дейности на обучаваните се. Рефлексивният компонент се определя като способност на личността към самооценка в методическата подготовка. Доказана е ефективността от приложимостта на апробирания модел за подготовка на специалисти по физическа култура и спорт в чрез използваните математико-статистически методи.

В резултат на извършената изследователска работа **приносите могат** да се определят така:

1. Представен е и апробиран модел за подготовка на специалисти по физическа култура и спорт съобразно потребностите на пазара на труда.

2. Аргументирано е представена необходимостта от повишаване квалификацията на специалистите по физическа култура и спорт и са определени основните компоненти (мотивационен, съдържателен и рефлексивен), критерии и показатели в модела на обучаваните за формиране на различни компетентности, във връзка с конкурентността на пазара на труда.

3. Разработена е методика за иновационен подход чрез включване в обучението на специализирани курсове, което е предпоставка за повишаване професионалната компетентност на бъдещите специалисти.

Докторантката е представила резултатите от научното изследване в три самостоятелни доклада в три съавторство в реферирани издания.

Авторефератът отразява напълно съдържанието на дисертацията.

Заключение: Представеният дисертационен труд на тема **„Подготовка на бъдещите специалисти по физическа култура и спорт във връзка с потребностите на пазара на труда“** е разработен в съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Извършено е едно трудоемко изследване. Получените резултати имат значимост, по отношение на теорията и практиката на физическата култура и спорта. Това ми дава основанията да гласувам положително и да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на ,Анна Вячеславовна Живодиновa, докторант в катедра „Теория на физическото възпитание“ при Факултет „Педагогика“ в Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по,

25.01.2024 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Даниела Томова